

چکیده

پژوهش حاضر «ارزیابی خدمات آموزشی درمانی بیمارستانهای آموزشی دانشگاههای علوم پزشکی مستقر در تهران» براساس الگوی اعتبار سنجی انجام گرفته است.

هدف از این پژوهش قضاوت بالینی درباره ماهیت خاص رشته های تخصصی، فوق تخصصی، ارتقاء کیفیت آموزش پزشکی و نیز عرضه خدمات تخصصی در بیمارستانهای آموزشی و مقایسه با استاندارد های مورد نظر است.

برای انجام پژوهش الگوی اعتبار سنجی انتخاب شده است. این الگو یکی از روشهایی است که می تواند در شناسایی نقاط قوت و ضعف خدمات آموزشی درمانی بیمارستانهای آموزشی موثر باشد. گامهایی که در کاربرد این الگو می توان برداشت به شرح زیر می باشد.

۱- ابتدا عوامل نظام آموزش پزشکی براساس الگوی عوامل پنج گانه (درونداد- فرایند- برونداد واسطه ای - برونداد نهایی و پیامد).

مورد بررسی قرار گرفت. در میان عوامل یاد شده، شش دسته عوامل ارزیابی موثر در کیفیت شناسایی شد. عوامل مورد ارزیابی عبارتند از:

- ۱- مدیریت بخشهای آموزشی درمانی و پژوهشی
- ۲- توان علمی، عملی و تخصصی هیئت علمی
- ۳- پیشرفت تحصیلی دستیاران
- ۴- منابع، امکانات، تجهیزات و خدمات پشتیبانی بخشهای مراکز آموزشی درمانی
- ۵- توان اجرای برنامه های آموزشی درمانی و پژوهشی بالینی
- ۶- رضایت بیماران

۲- برای تعیین استاندارد ها در مورد هریک از متغیرها، ابتدا به اسناد ملی و بین المللی (بویژه استانداردهای آموزشی کبک کانادا) مراجعه شد. سپس برای اطمینان از متناسب بودن استانداردهای فوق بانظام آموزش پزشکی. در بیمارستانهای آموزشی مورد مطالعه از نمونه ای

معرف از جامعه مدیران بیمارستانهای آموزشی فوق الذکر نظر خواهی شد. این پژوهش در فاصله زمانی ۷۴/۲/۳۰ تا ۷۷/۴/۳۰ به عمل آمد. سرانجام براساس نظرات بدست آمده الگوی نهایی تدوین شد و استانداردهای نهایی بانظر موافق اعضاء هیئت علمی مورد مطالعه (۹۶/۷ درصد) پذیرفته شد.

۳- برای تعیین ضریب برای هریک از عوامل مورد ارزیابی که تحت عنوان ملاکها از آنها یاد شد، با استفاده از فرم پژوهشی تهیه شده از روسا و مدیران آموزشی بیمارستانهای مورد مطالعه از طریق مصاحبه و تکنیک نظرسنجی دلفی نظر خواهی شد و اهمیت هریک از ملاکها طی دو مرحله در بیمارستانهای آموزشی نمونه در تهران و در سطح ایران سؤال شد. سپس با جمع بندی نظرات آنان ضریب اهمیت هریک از ملاکها تعیین گردید.

۴- برای هریک از متغیرهای فوق با استفاده از پرسشنامه براساس استانداردهای مورد نظر سئوالاتی طرح شد که جامعه مدیران بخشهای آموزشی درمانی مورد مطالعه در جامعه آماری ضمن پاسخگویی به این سئوالات، وضعیت هریک از متغیرهای فوق را در بیمارستانهای آموزشی مورد نظر که مدیریت آن رابه عهده دارند، تعیین می کنند. پس از جمع آوری پرسشنامه ها توسط پژوهشگر و محاسبه امتیازاتی که برای هر پرسش در نظر گرفته شده است، فرمول خطی زیر قابل محاسبه می گردد و بدین ترتیب قضاوت در مورد اعتبار علمی آموزشی درمانی (اعتبارسنجی) هر بیمارستان آموزشی انجام می گیرد.

$$Y = a_1 X_1 + a_2 X_2 + \dots + a_k X_k$$

۵- با اجرای پرسشنامه در بیمارستانهای آموزشی درمانی جامعه آماری براساس فرمول خطی فوق بیمارستانهای آموزشی دانشگاههای علوم پزشکی مستقر در تهران متشکل ... بیمارستان رتبه بندی (قوی، رضایت بخش، غیر رضایت بخش) سه درجه ای رتبه بندی شد و نتایج بدست آمده نشان می دهد که کیفیت و وضع موجود بیمارستانهای مورد مطالعه با استاندارد های تدوین شده در سطح رضایت بخش است.

اما به منظور دستیابی به «درجه قوی» باید تلاش بیشتری انجام پذیرد.